

I forlængelse af telefonsamtale d.d. skal jeg anmode om et foretræde for sundhedsudvalget snarest muligt.

Baggrund:

Vi beder om et foretræde med afsæt i TV2-dokumentaren om børn og unges selvmordsforsøg med smertestillende håndkøbsmedicin, som blev sendt i går d. 26. februar. Der er tale om et stigende problem og de berørte bliver yngre og yngre. Vi vil gerne forklare udvalget nærmere om problemets omfang, årsagerne hertil og de mulige løsninger på problemet.

Hvem er vi?

Interessentkredsen, der ønsker et foretræde, er:

Merete Nordentoft, professor dr.med., Bispebjerg Hospital

Charlotte Guldborg, formand for Børnerådet

Leif Hindsted, ekstern rådgiver og repræsentant for GlaxoSmithKline (producent af Panodil)

Vi håber på udvalgets velvillige behandling af vores anmodning og ser frem til at høre nærmere vedr. en dato.

Mvh.

Leif Hindsted
Director & Partner
Hill & Knowlton Copenhagen
p: +45 33 13 14 33
c: +45 28 26 23 19
f: +45 33 13 14 41
leif.hindsted@hillandknowlton.com

HILL & KNOWLTON
"Best Multinational Agency To Work For"
- Holmes Report 2006
"Best Multinational Agency 2006"
--Stevie International Business Awards

Foretræde for folketingets sundhedsudvalg 15. april 2009 vedr. forebyggelse af selvmordsforsøg via indførelse af pakningsbegrænsninger

Baggrund

D. 26. februar 2009 viste TV2 udsendelsen "Panodil-pigerne" et dokumentarprogram om børn og unges selvmordsforsøg med smertestillende håndkøbsmedicin. Udsendelsen belyste et problem, der kun er blevet større gennem de seneste 20 år. Trods gentagende opfordringer fra både lægefaglige eksperter og producenten af Panodil er problemet blevet negligeret og de ansvarlige sundhedsmyndigheder har gentagende gange afvist at gribe ind.

Hovedbegrundelsen herfor har været, som det også på det seneste har været fremført af Sundhedsministeren i medierne, at ikke ret mange nu om dage dør af en overdosis smertestillende medicin, at de selvmordstruede blot vil ty til andre selvmordsmetoder samt, at det er meget omkostningsfuldt at reducere tilgængeligheden til smertestillende håndkøbsmedicin.

Ved et foretræde vil deputationen gerne tilbagevise disse argumenter og fremlægge dokumentation for, at en målrettet indsats kan reducere antallet af selvmordsforsøg, og dermed bremse en meget negativ trend blandt især unge kvinder.

Problemets omfang

- Blandt piger i alderen 12-20 år steg antallet af selvmordsforsøg med smertestillende håndkøbsmedicin med 178 procent mellem 1997 og 2007 fra 114 til 318 tilfælde. Se også fig. 1.
- For mænd og kvinder steg det totale antal forgiftninger med smertestillende håndkøbsmedicin fra 1011 tilfælde i 1997 til 2632 tilfælde i 2008. En stigning på 160 procent.
- Der er en betydelig diskrepans mellem antallet af registrerede selvmordsforsøg med smertestillende håndkøbsmedicin og antallet af forgiftninger, hvorfor der er grund til at antage, at næsten alle de indberettede forgiftninger reelt er selvmordsforsøg jf. WHO's definition på selvmord.
- Det samlede antal forgiftninger med smertestillende håndkøbsmedicin (forgiftninger og forgiftning ved selvmordsforsøg) var i 2007 3398. Det svarer til, at mere end ni personer hver dag året rundt hospitaliseres som følge af en analgetikaforgiftning.

Arsager

Hvorfor forgiftningsproblemet er blevet stadig værre, er der ikke nogen entydig videnskabelig forklaring på. Eksperterne er dog enige om:

- At selvmordsforsøg med smertestillende håndkøbsmedicin er blevet en handling rigtig mange unge kender til
- At selvforgiftning i reglen er et "skrig i desperation" mere end et forsøg på at afslutte livet

- At selvmordsforsøgene hos især de unge piger skyldes lavt selvværd, utilstrækkelighed, psykisk stress, utryghed og generel mistrivsel
- At ét selvmordsforsøg medfører en øget risiko for fremtidige selvmordsforsøg

Løsning

Unge trivselsproblemer er en udfordring for såvel familien, skolen som samfundet som helhed. Det vil, som også foreslået politisk, være relevant med en dybere videnskabelig undersøgelse af de bagvedliggende årsager til, at så mange unge kaster sig ud i et selvmordsforsøg. Vi ved imidlertid allerede en del om de unges adfærd – herunder, at deres beslutning om selvmordsforsøg ofte er meget spontan. De tænker over det i mindre end en time, inden de skrider til handling. (O'Connor and Rasmussen. *British Journal of Psychiatry*, 2009, vol. 194 p. 68).

På denne baggrund og med afsæt i de konkrete erfaringer, man har høstet i en række andre europæiske lande, er det muligt at pege på en række indsatsmuligheder, der hurtigt kan reducere antallet af selvmordsforsøg parallelt med, at der mere langsigtet sættes ind mod de unges grundlæggende trivselsproblemer.

Der findes dokumentation for, at indførelse af pakningsbegrænsninger efter f.eks. svensk og engelsk forbillede kan reducere antallet af forgiftninger samt begrænse forgiftningernes styrke. Erfaringerne fra England (Hawton et al. 2004), hvor man indførte pakningsbegrænsninger i 1998 viser bl.a.:

- At antallet af lever transplantationer efter forgiftning faldt med 66 procent
- At antallet af alvorlige forgiftninger blev reduceret med henholdsvis 20 procent for paracetamol og med 39 procent for acetylsalicylsyres vedkommende i de første tre år efter indførelsen af pakningsbegrænsninger
- At antallet af dødsfald som følge af paracetamol- og acetylsalicylsyreforgiftninger faldt med henholdsvis 21 og 48 procent
- At pakningsbegrænsningerne ikke har medført, at de unge tyer til andre mere fatale selvmordsmetoder

Afledte effekter

Indførelse af pakningsbegrænsninger kan også sende et vigtigt signal til såvel de unge som deres forældre om, at smertestillende medicin er en alvorlig sag, som kun skal benyttes til rette indikation.

To netop offentliggjorte rapporter fra henholdsvis Børnerådet og Statens Institut for Folkesundhed indikerer et stigende forbrug af smertestillende medicin hos børn og unge. Blandt de 12-14 årige bruger mellem en fjerdedel og en tredjedel smertestillende medicin regelmæssigt dvs. mindst hver 14 dag. (Børnerådet: *Mental sundhed 2009 - at føle man er noget værd.*)

Indførelse af pakningsbegrænsninger kan desuden have en positiv effekt på forekomsten af medicininduceret hovedpine. Dette lider mindst 50.000 danskere af. En del af patienterne er børn, oplyser Børnehovedpinecentret på Glostrup Hospital.

Udlandet

Danmark er et af de eneste lande i Europa, hvor man uden nogen form for restriktioner kan få udleveret pakninger med op til 300 stk. smertestillende tabletter i håndkøb. I Danmark udleveres ca. 90 procent af den smertestillende håndkøbsmedicin i store pakninger. Paracetamol i håndkøb udleveres i nedenstående pakningsstørrelser fra europæiske apoteker. I de fleste lande udleveres desuden mindre pakninger i detailhandelen.

Frankrig: 16 tabletter

Irland: 24

UK: 32 tabletter

Norge: 20 stk.

Sverige: 30 stk. – snart kun 20 stk.

Finland: 12 stk.

Tyskland: Hovedparten af tabletterne udleveres i pakninger på 30 stk. eller mindre.

Selvom man i andre europæiske lande har betydeligt mindre pakninger i omløb, diskuteres det i en række landene herunder Tyskland, at gøre pakningerne endnu mindre. Alle steder sker det med den begrundelse, at mindre pakninger vil øge forbrugersikkerheden.

Omkostninger

Det har fra Lægemiddelstyrelsens side været angivet, at det er dyrt at beskytte forbrugerne mod misbrug af smertestillende håndkøbsmedicin. Sandheden er, at ingen reelt ved, hvad det vil koste at indføre pakningsbegrænsninger i Danmark. Det viser det spænd, der er angivet i de beregninger, som til dato er foretaget. Se nedenstående tabel, der er hentet fra Økonomigruppens beregning af de mulige omkostninger ved pakningsbegrænsninger fra marts 2007.

Tabel 1: Sammenligning af vurderinger

	Økonomigruppen i Folketinget	DSI	Regeringen
Priser benyttet ved beregning*	Vægtet gennemsnit	Summarisk gennemsnit	Summarisk gennemsnit
Vurdering	166 mio.kr. – 274 mio. kr. (scenarie 2 og 3)	350 mio.kr. – 600 mio. kr. (scenarie 2 og 3)	100 mio.kr. – 600 mio. kr. (scenarie 1 og 2)**

Eksempler fra det øvrige EU indikerer betydelige forskelle i forbrugerpriser på smertestillende håndkøbsmedicin. I Sverige koster 30 stk. Panodil ca. 29,25 DKK. I England koster 32 stk. 23,95 DKK og i Frankrig koster 20 stk. 29,95 DKK. Til sammenligning er prisen i Danmark 21,35 DKK for 20 stk.

I Danmark får hovedparten af dem, der har et stort forbrug af smertestillende medicin tilskud, idet medicinen udleveres på recept. Det drejer sig cirka 300.000 personer. Producenten af Panodil har beregnet, at indførelse af 30 stk. pakninger vil betyde en meromkostning pr. forbruger på ca. kr. 22,50 pr. år. Beregningen tager afsæt i et gennemsnitsforbrug. Meromkostningen er beregnet på basis af prisen på en 100 stk. pakninger, der er den mest populære pakningsstørrelse i Danmark.

Fig. 1.

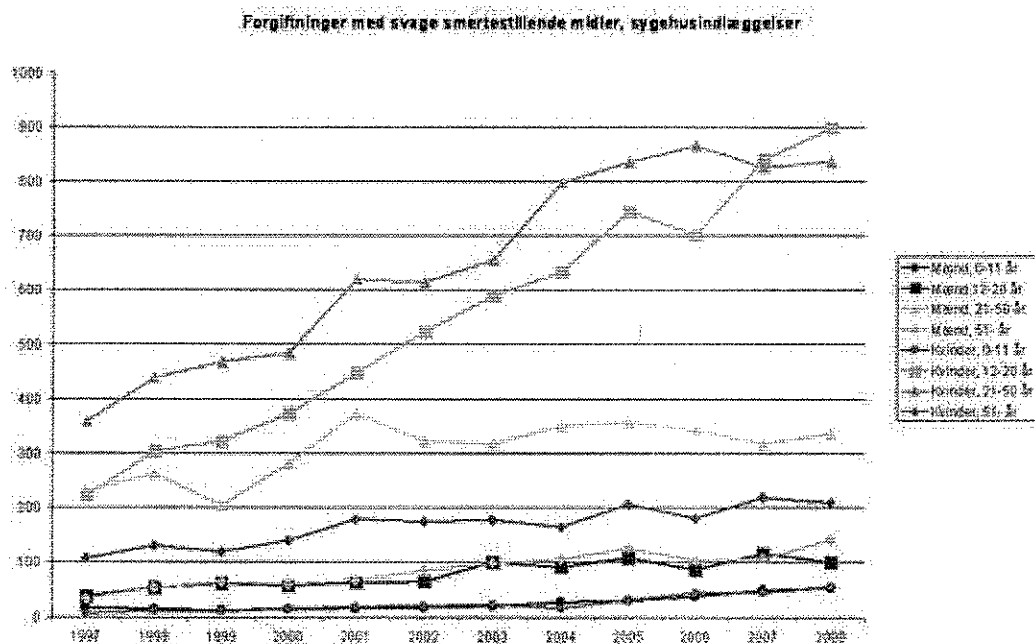
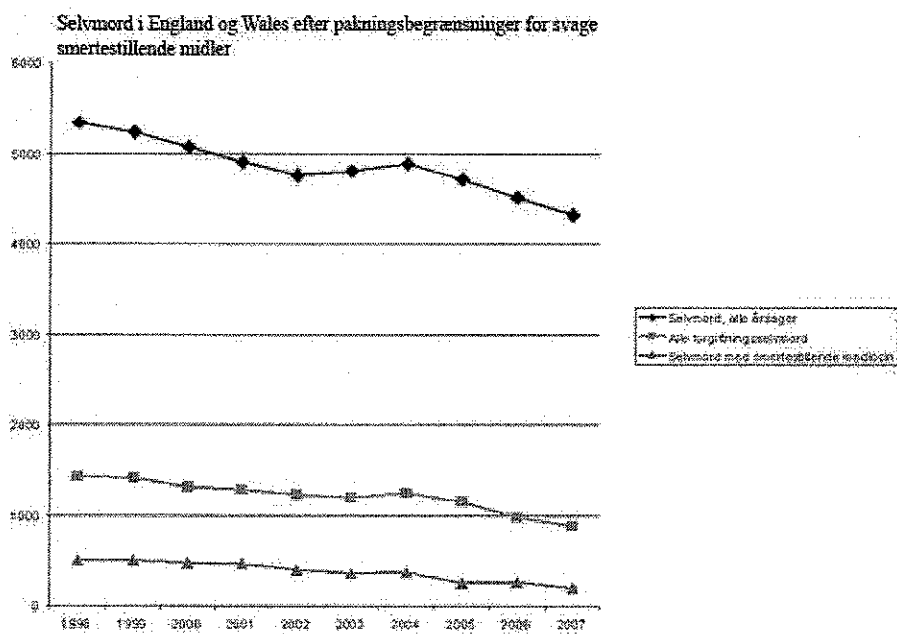

Fig. 2.

Graferne er udarbejdet af professor Merete Nordentoft marts 2009.